

Nástroje na vyšetření a ošetření parodontu

Bc. Matej Hropko

Základní vyšetřovací nástroje

The background of the image is a night sky filled with stars. A vibrant green aurora borealis is visible, arching across the sky. In the foreground, there are dark, jagged mountain peaks covered in snow, partially illuminated by the aurora's light.

Základní vyš. Nástroje

- Intraorální- ústní zrcátko
- Sonda
- Parodontální sonda
- Sonda na vyšetření furkací
- Sonda hmatová
- Zubolékařská pinzeta

Zrcátko

- Ručka, dřík, pracovní část
- Ploché / zvětšovací
- Speciální- vmontované světlo nebo odsávání
- Dřík je spojen s ručkou pomocí závitu
- Silnější ručka je lepší pro pevnější držení

Zrcátko

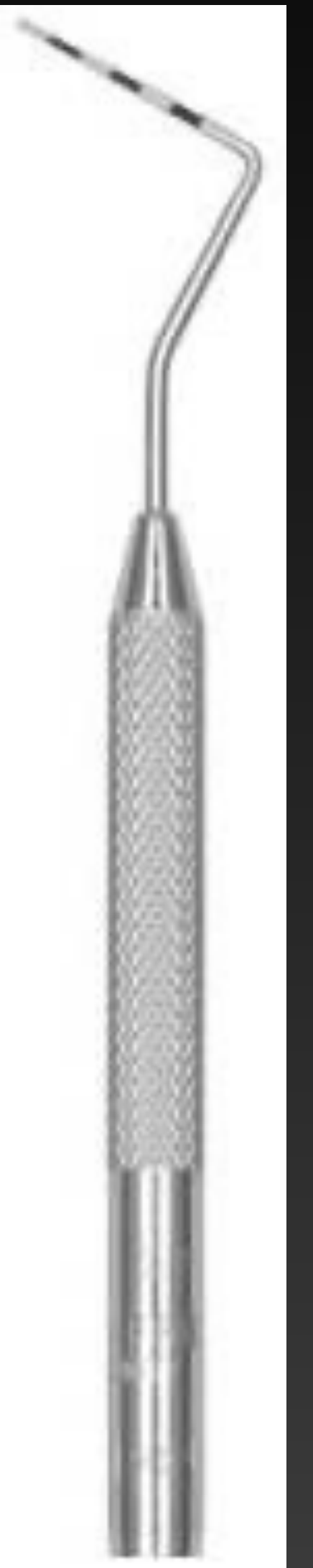
Použití zrcátka

- Odtáhnutí měkkých tkání- tváře, rty, jazyk
- Nepřímý pohled – vnitřní plochy horních a dolních zubů + distální plochy
- Nepřímé osvětlení – na reflexní plochu dopadá světlo operační lampy – nepřímé osvětlení orálních ploch a distálních zubů
- Prosvětlení – plochy předních horních a dolních zubů

Zrcátko

- Držení modifikovaným držením pera, případně dlaňové držení
- Vhodné je natřít ústa vazelínou + ústní koutky
- Nedotýkat se zubů – nepříjemné!
- Pravidelně utírat čtverečkem vaty, případně použít roztok proti rosení
- Chránit před poškrábáním!
- Před sterilizací důkladně rozebrat- ručka + zrcátko, důkladně vyčistit, chránit před poškrábáním

Sonda, WHO sonda, Nabresova sonda (furkace)

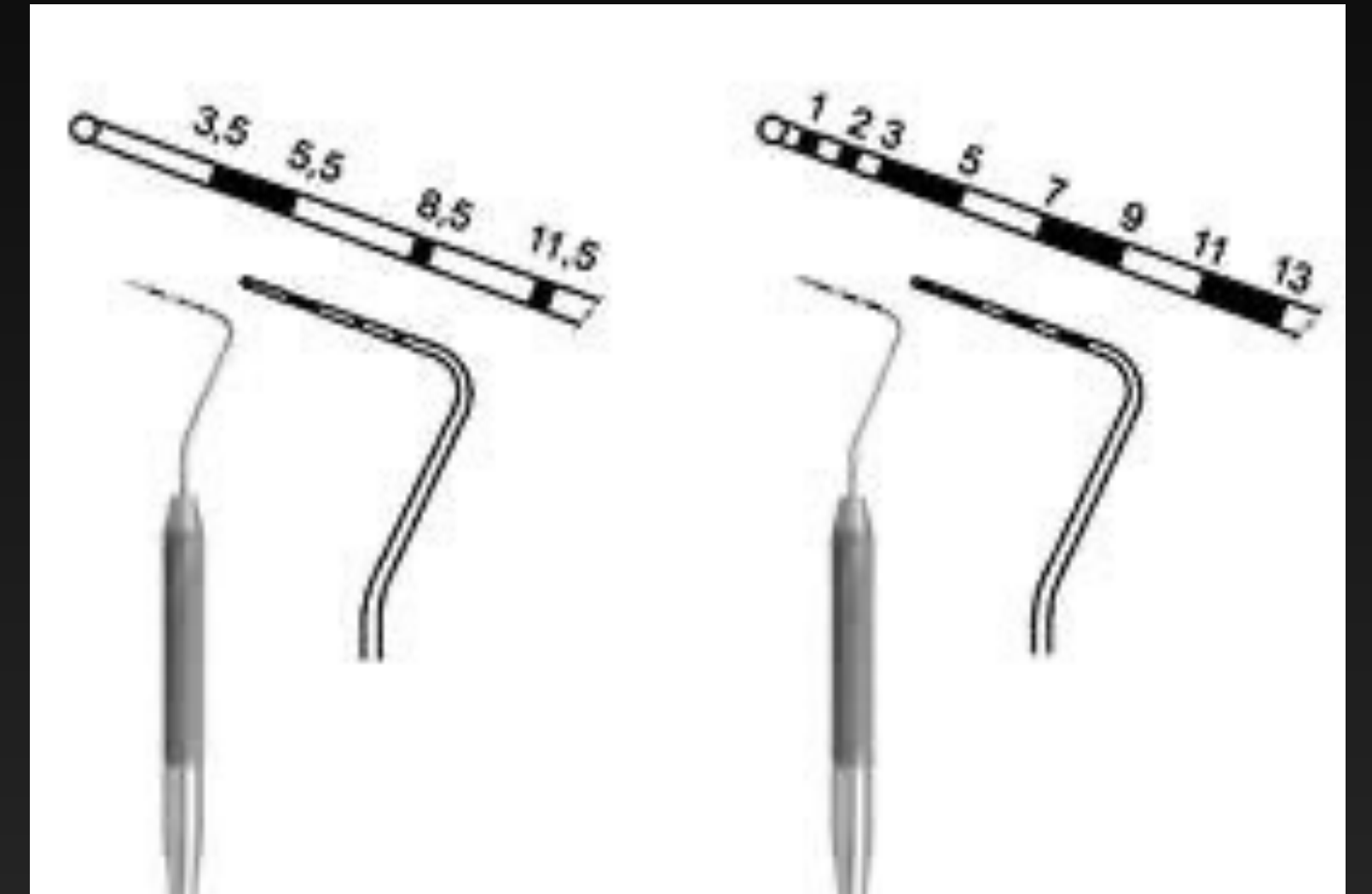
Sonda

- Vyšetřujeme povrch zubu/zubní náhrady
- Jamky, rýhy
- Okraje výplní a fixních náhrad
- Přítomnost plaku, zubního kamene
- Vklavost zubů
- Lehké držení! – vysoká dotyková citlivost

Parodontální sonda

- Manuální / automatická (cílem je jednotný tlak)
- Pracovní část ukončená kuličkou / tupý konec
- Kalibrování v rozsahu cca 12mm
- Nejběžnější – sonda WHO (sonda CPITN)
- Kalibrace: kulička – 0,5 / barevné políčko 3,5 - 5,5 - 8,5 - 11,5
- Vyšetřujeme lehce, bez tlaku!

Parodontální sonda

Vyšetřujeme / měříme

- Parodontologické indexy
- Subgingivální plak + zubní kámen
- Nerovnosti na povrchu kořene
- Aktivitu parodontálních kapes
- Furkace
- Hloubku parodontálních kapes
- Gingivální recesy
- Šířku připojené gingivy
- Horizontální měření furkací
- Úroveň dentogingiválního spojení

Nabresova sonda

Furkační sonda

- Vyšetření lokalizace kořenů na premolárech / molárech
- Vyšetření hloubky rozvětvení kořenů
- Měření hloubky rozvětvení kořenů
- Pracovní část je hladká, oblá, s tupým koncem či kuličkou, kalibrovaná

Hmatová sonda

- Převislé výplně, zubní kaz
- Supra-subgingivální zubní kámen
- Určení všech nerovností
- Sondy jsou pružné, mají tenký ostrý hrot
- **Nikdy nevyšetřujeme hrotem bílé ani jinak zbarvené skvrny na zubech!!!**

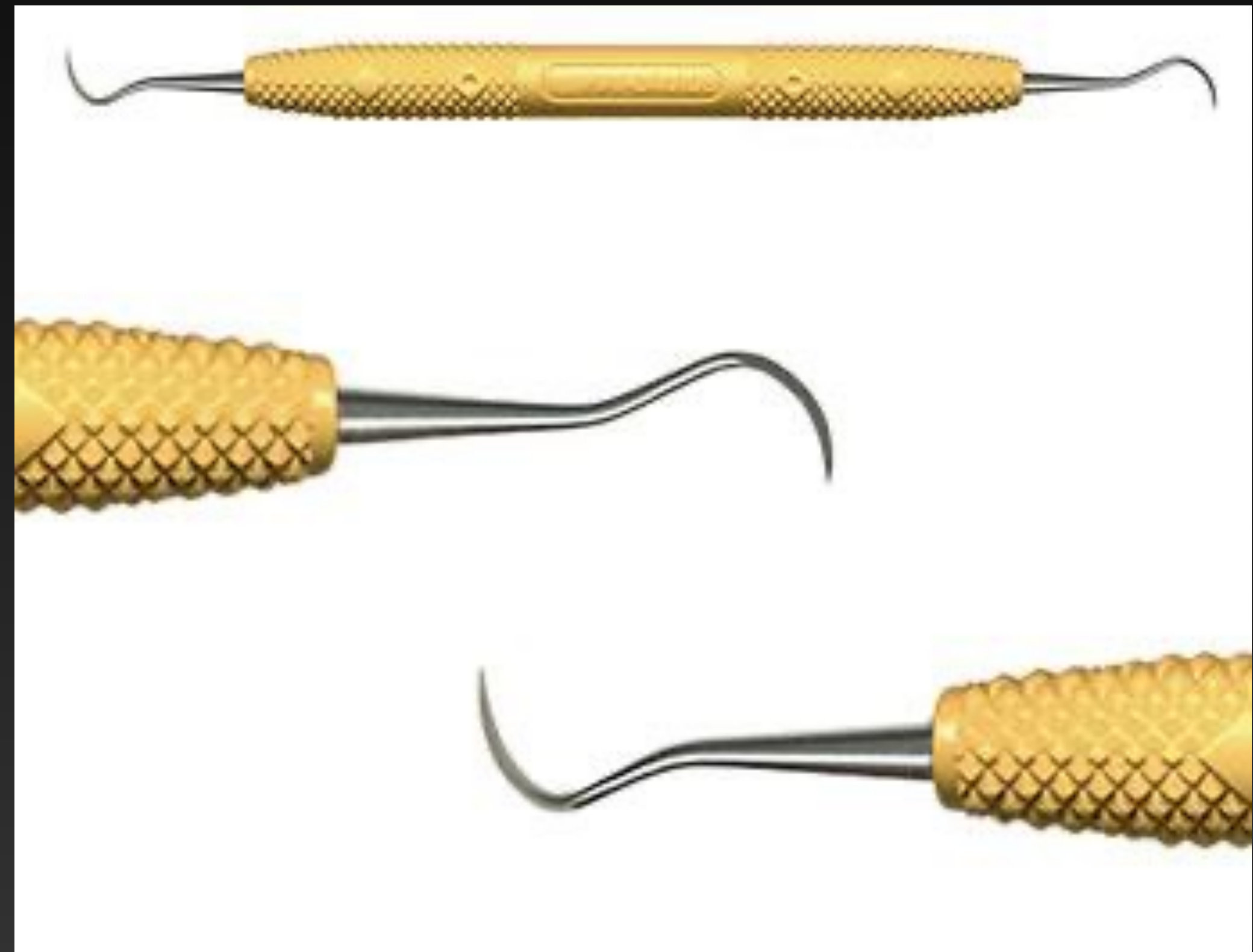

Nástroje na odstraňování supragingiválních nánosů

The background of the slide is a composite image. The upper portion shows a dark night sky filled with numerous stars, with a prominent green aurora borealis (northern lights) streaking across the middle. The lower portion shows a dark, rugged mountain range with snow-dusted peaks, partially illuminated by the green light of the aurora.

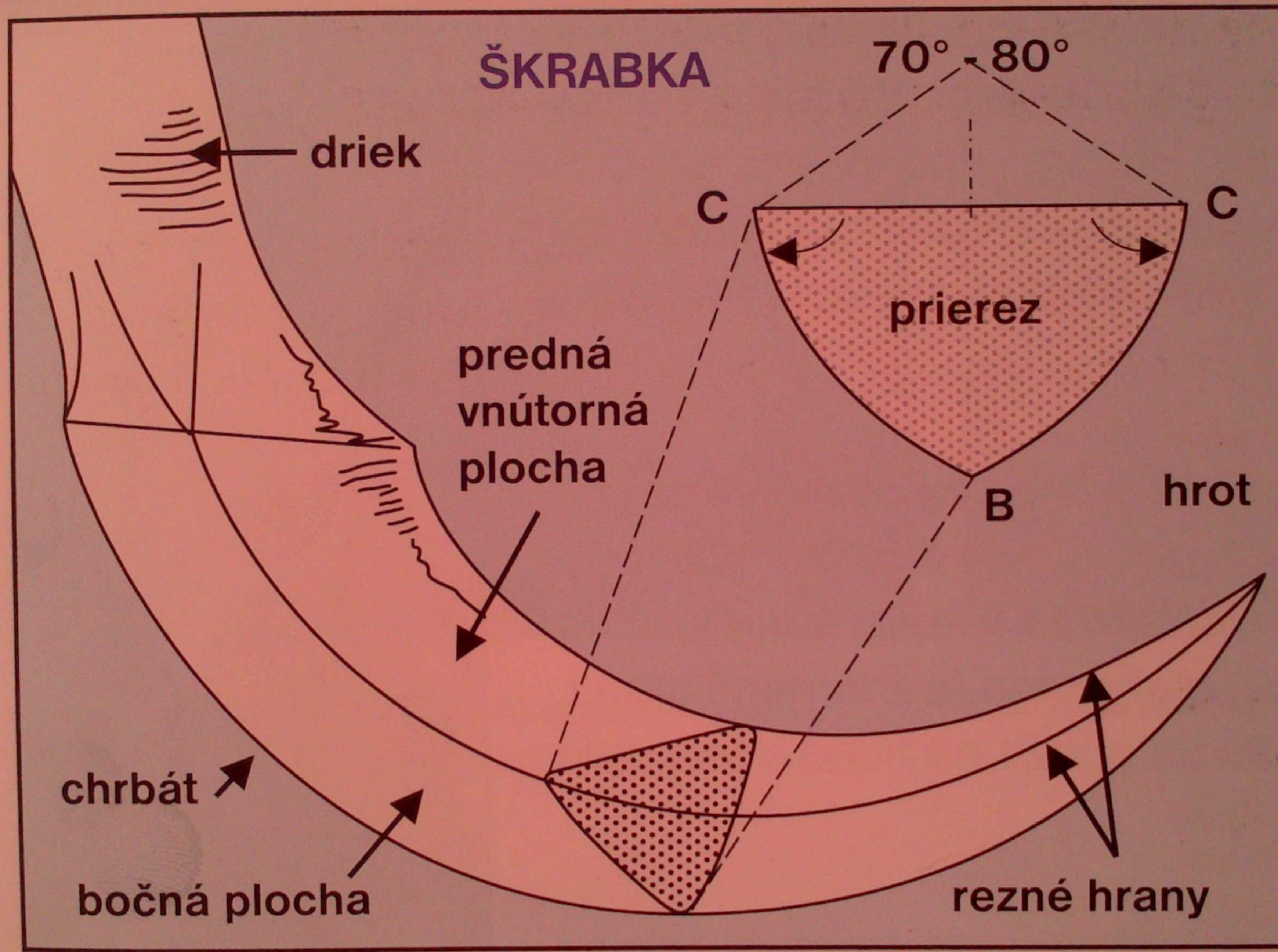
Škrabka

- Oblá (kosáčková) škrabka
- Rovná (lomená) škrabka
- dlátkovitá škrabka–chisel scaler
- Lomená škrabka – hoe scaler
- Pilníkovitá škrabka
- další...

Škrabka - scaler

- pracovní část má čepel (ostří) tvar různoběžného trojúhelníku
- skládá se ze 2 bočních a 1 přední plochy – spojením vznikají řezné hrany
- Hrot tvoří jeden bod, který je ostrý

ŠKRABKA

$70^\circ - 80^\circ$

driek

C

C

prierez

predná
vnútorná
plocha

B

hrot

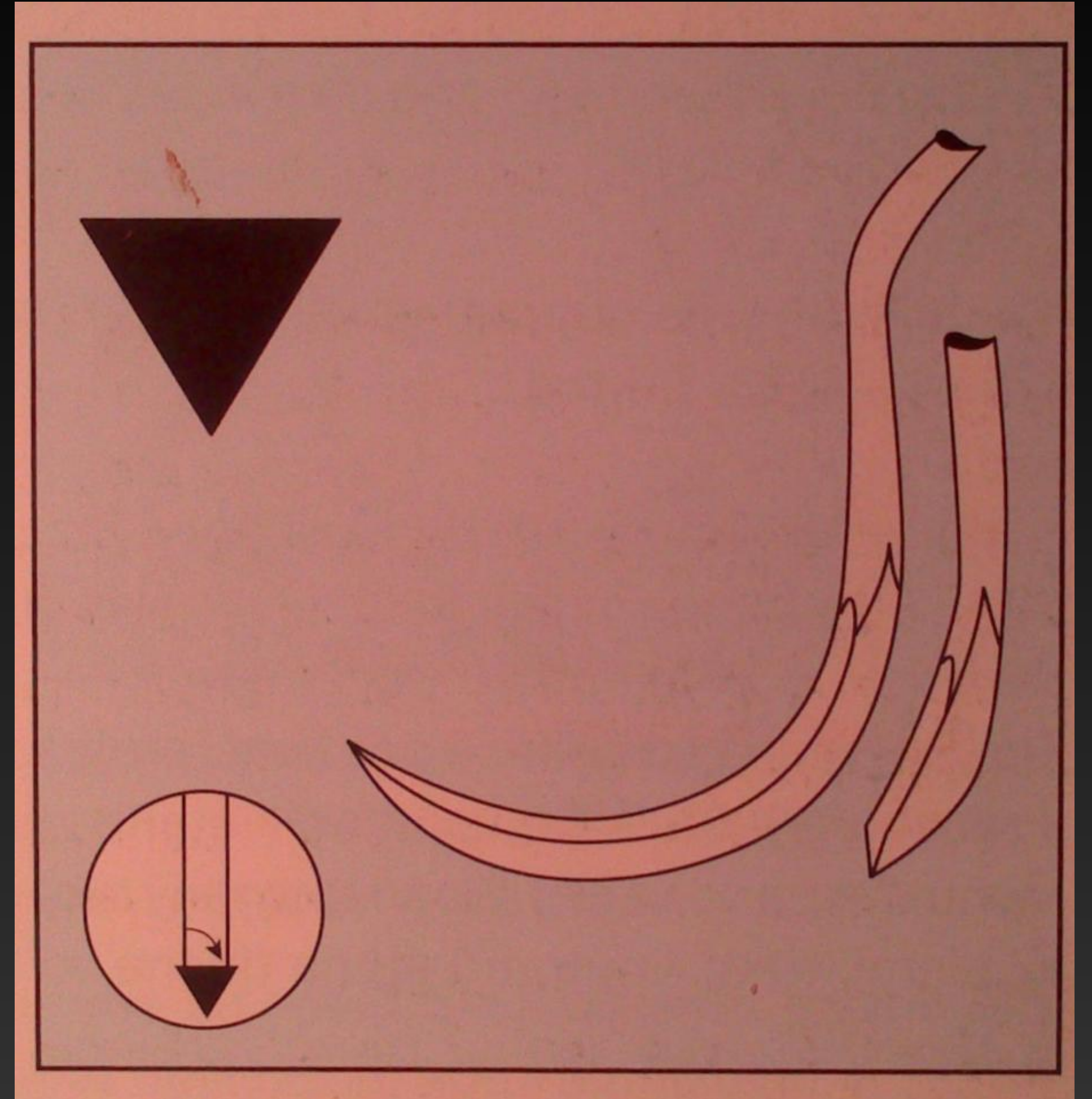
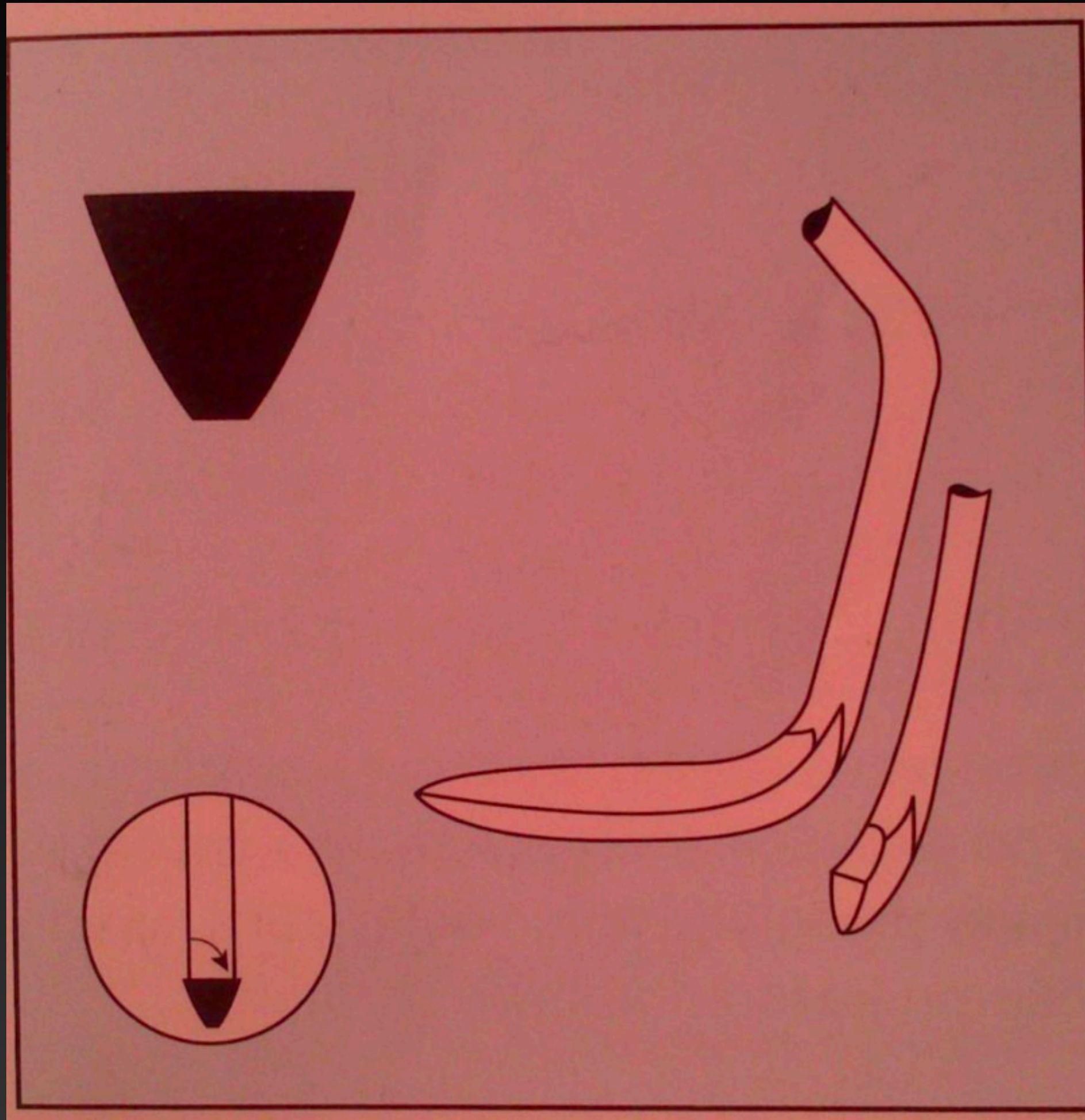
chrbát

bočná plocha

rezné hrany

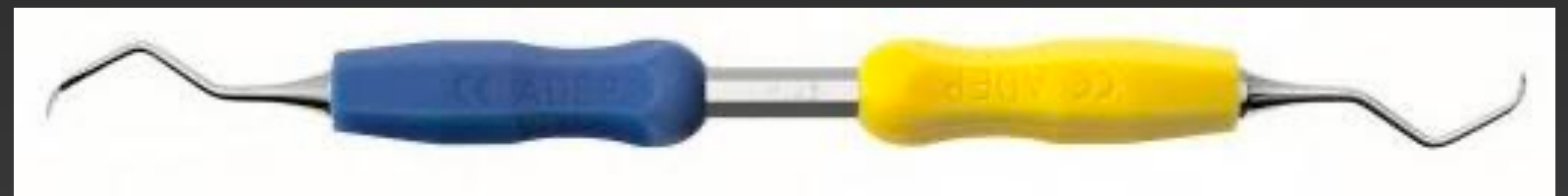
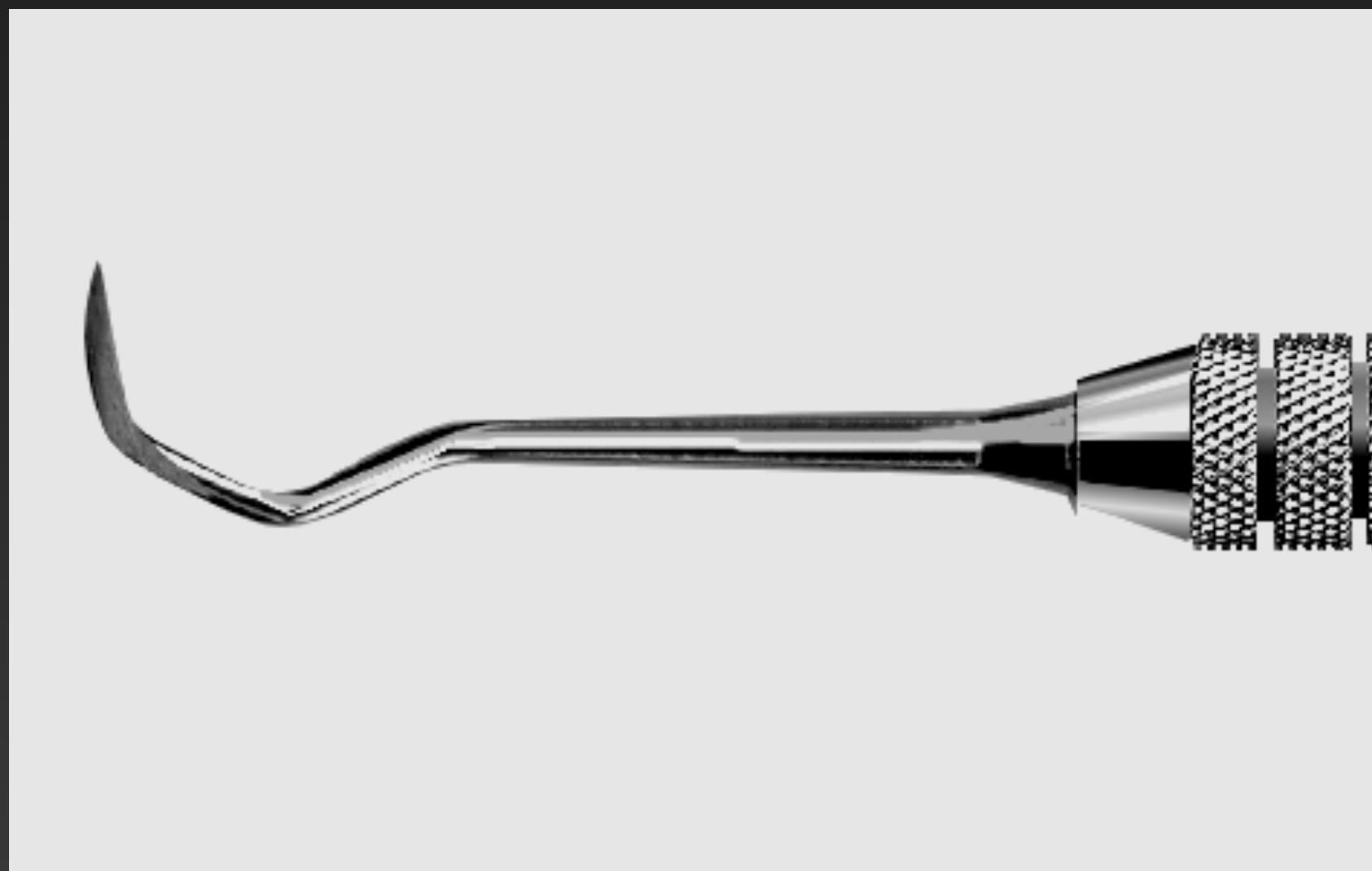
Škrabka - scaler

- použití škrabky je pouze na povrch korunky zubu nad cementosklovinnou hranicí, maximálně 2 mm pod okraj dásně
- řezné hrany jsou oblé či rovné
- úhel mezi boční a přední plochou v řezné hraně je 70 – 80 st.
- nejvhodnější úhel na odstraňování nánosů je 70 st.

Typy škrabek

- Jacquettova škrabka – rovný dřík i řezná hrana – přední úsek chrupu
- M23 – oblý dřík ú 2x lomený dřík – mezizubní prostory
- Další : škrabka 204s, H6 /H7

Použití škrabek

- nesmí se užívat subgingiválně!
- max do 2 mm, povrch korunky zubu
- Klinické použití:
- tam, kde je nevhodné použití ultrazvuku, hrubá depurace masivních nánosů zubního kamene, jemná depurace na kontaktních plochách

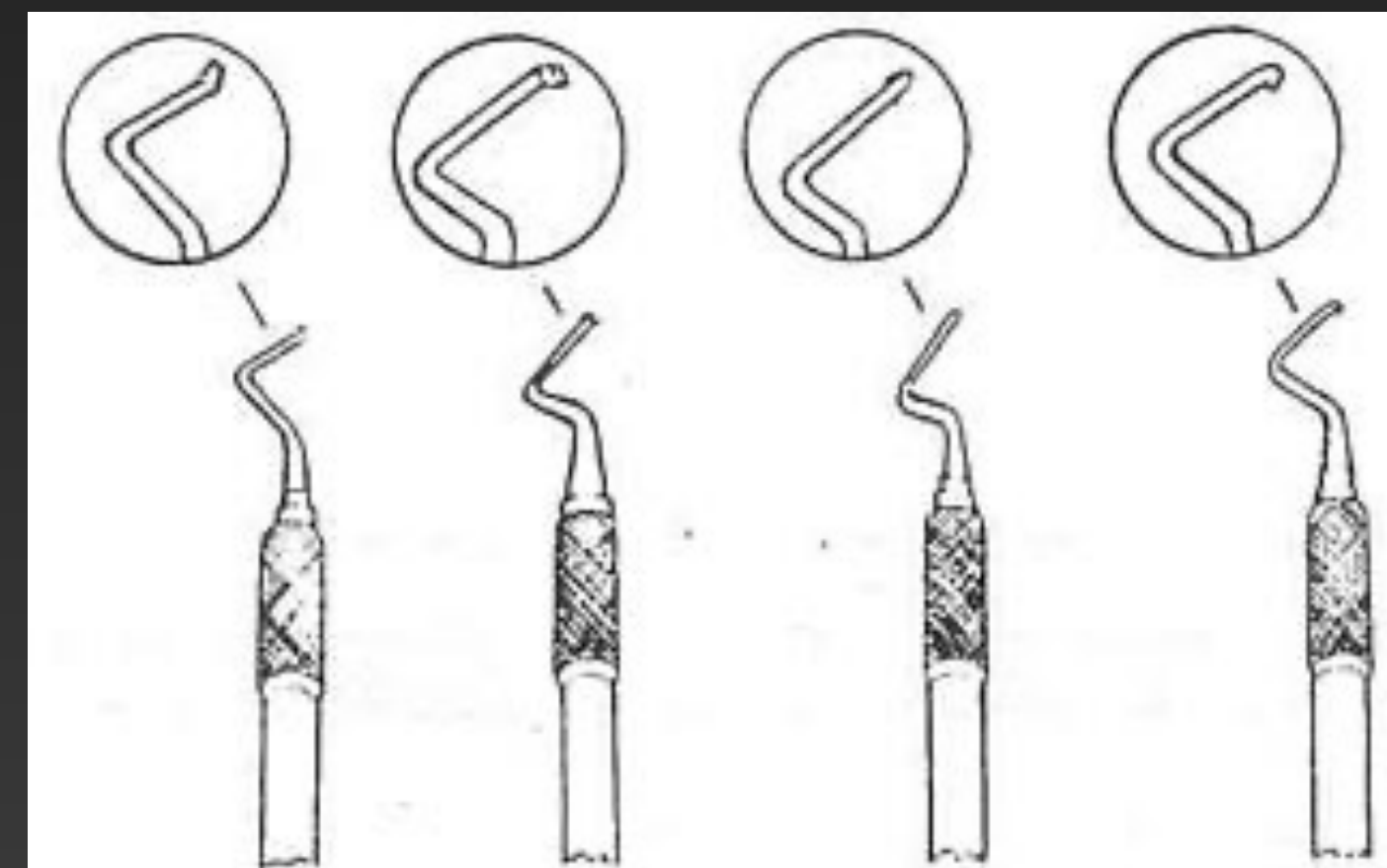
Dlátko - chisel scaler

- nepracujeme tahem a tlakem, ale úderem
- velké nánosy na dolních předních zubech, poté vždy nástroj na jemnou depuraci

Motyčkovitá škrabka (Hoe scaler)

- velké nánosy vestibulárních a orálních ploch
- interdentalně při velkých mezerách mezi zuby
- jemná depurace, dokončení čištění
- subgingiválně-čištění kořeneafurkací - Orban, Quetina, Goldman - Fox

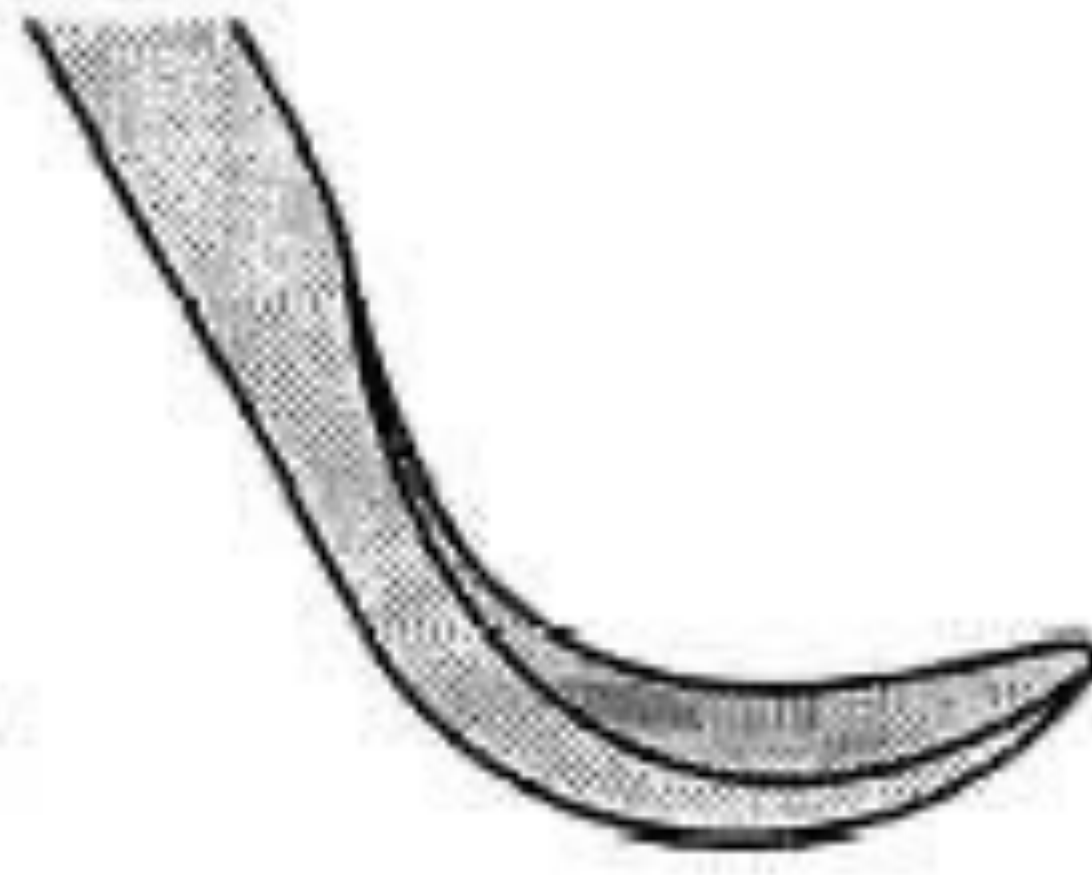
Pilníček (file scaler)

- je složen z mnoha minimotyček – 5- 10 řezných hran
- rozdrčení silných subgingiválních nánosů, převislé výplně, jemná depurace části kořene
- obtížné broušení!

SICKLE

CURETTE

CHISLE

FILE

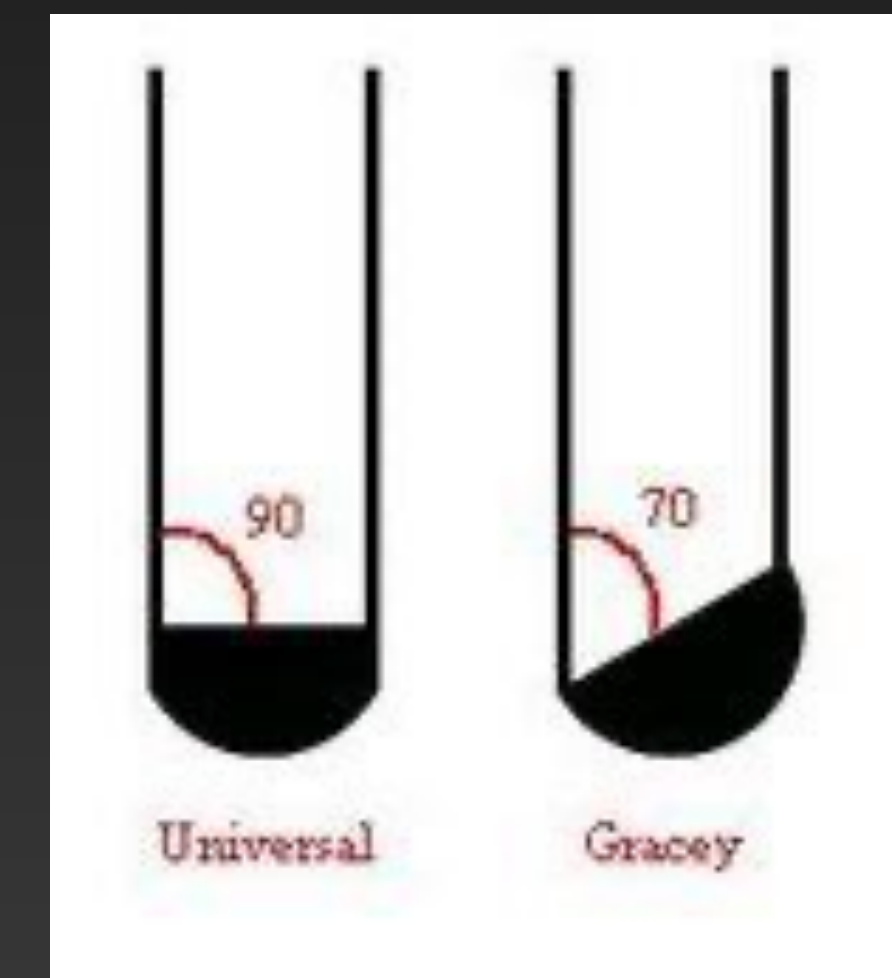
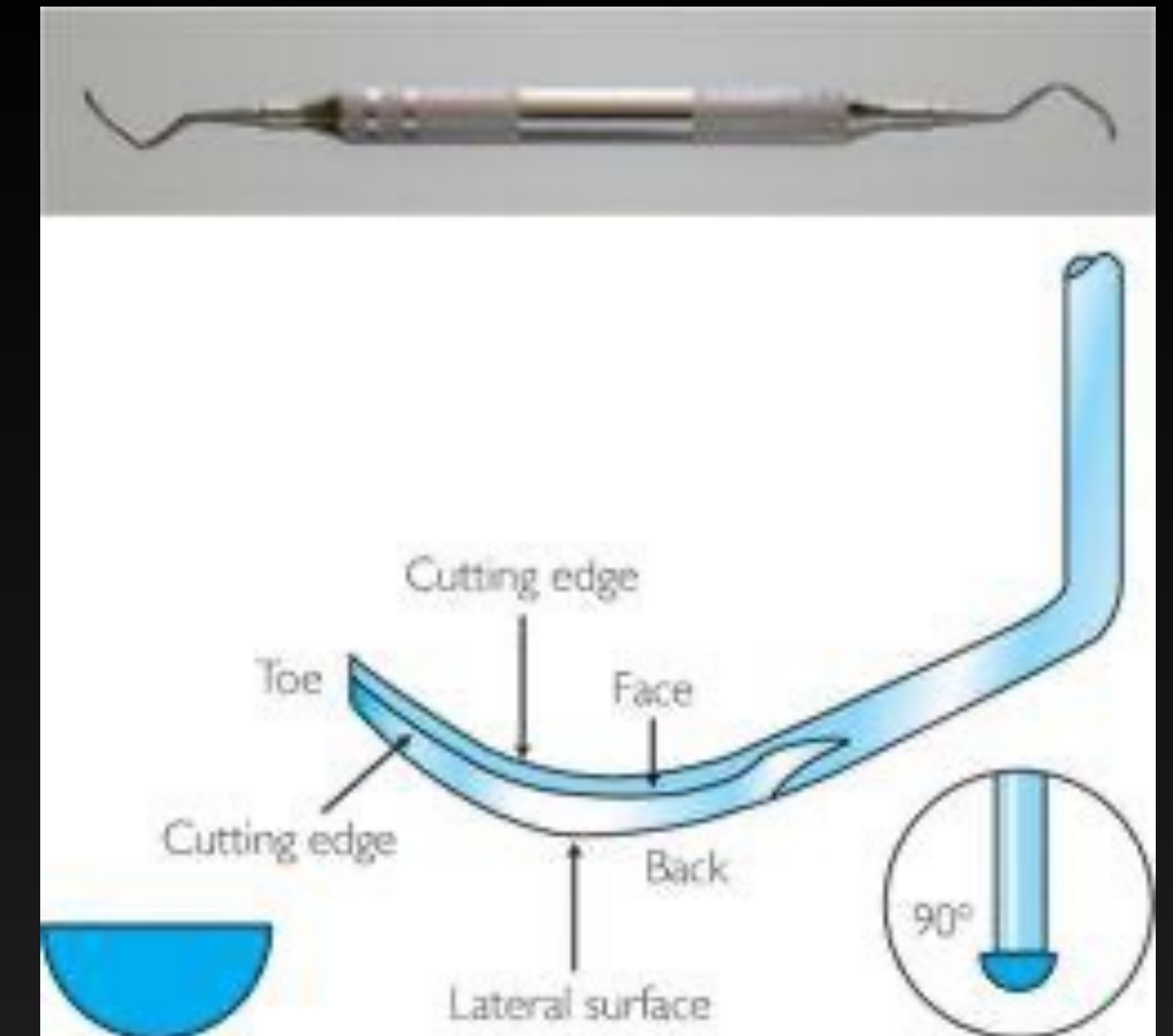
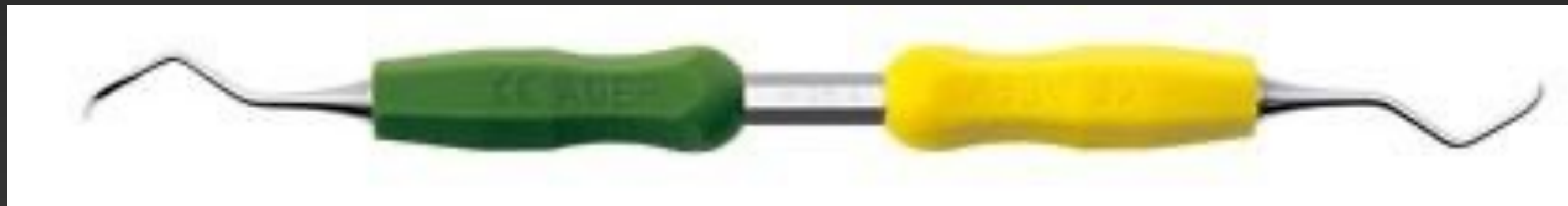
HOE

Nástroje na subgingivální ošetření

Univerzální kyreta, Kyreta Gracey, Kyreta Langerova, Kořenový pilníček
Modifikace a další druhy Graceyho kyret

Univerzální kyreta

- Všechny plochy všech zubů
- Obě řezné, pracovní hrany
- Supra- i subg. odstraňování nánosů
- Mezi přední plochou čepele a prvním dříkem je 90 st.
- Například M23A Deppeler

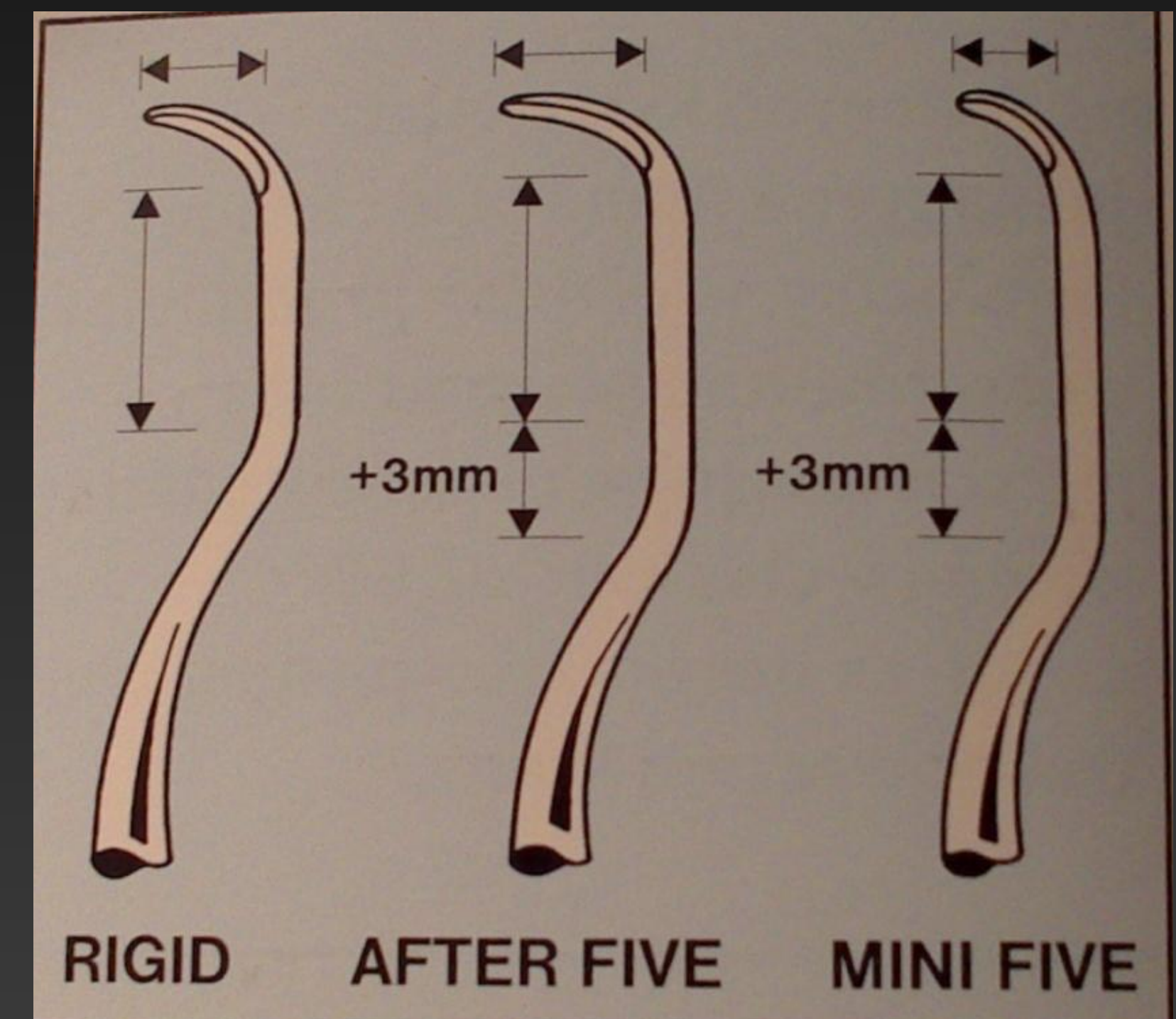
Graceyho kyrety

- Dvě řezné hrany, jedna je ostrá
- Mezi přední plochou čepele a prvním dříkem je 60-70stupňů
- Každý nástroj specifický pro určitou oblast

Nové typy Graceyho kyret

- After five - o 3mm delší první dřík, vhodné do chobotů hlubších než 5 mm
- Mini five, mini profil – tenčí a o 50% kratší pracovní konec, o 3 mm delší první dřík
- Vždy s názvem MINI PROFIL + číslo kyrety
 - Lepší vstup do chobotu
 - Vyšší pohyblivost, obratnost
 - Lepší vstup do mezizubního prostoru
 - Větší citlivost
 - Dostatečný vstup do úzkých a hlubokých chobotů

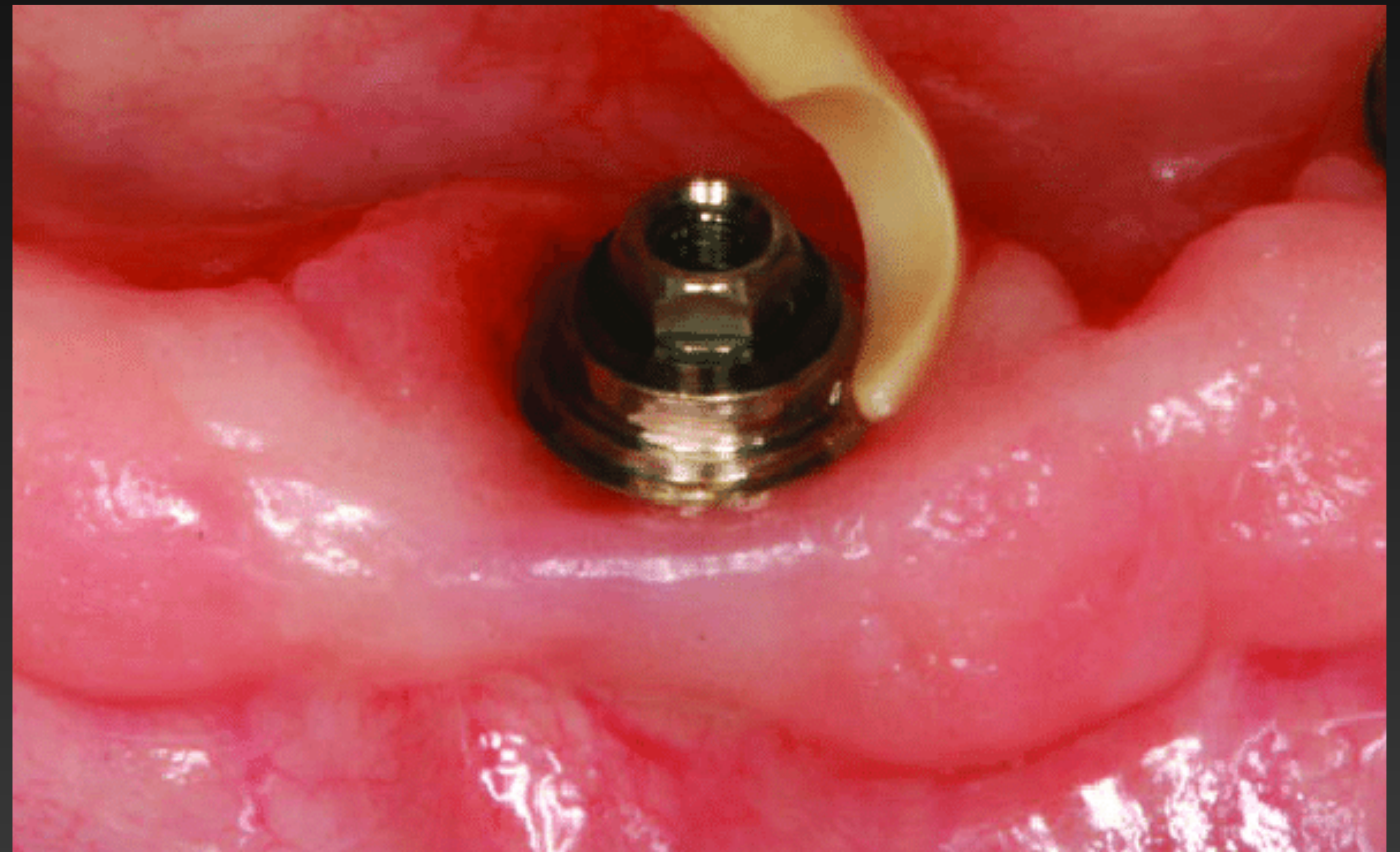

Modifikace Graceyho kyret

- Implantologické
- Atraumatické
- Mezio-distální
- Gracey- standart profylaktická sada - („P“ prophylactic)
- Gracey–rigidní sada-(„R“-rigid),
- Kyrvety
- Furkační
- Langerovy
- nástroje s povrchem ostří z karbidu wolframu, odolnější vůči otupení

Implantologické kyrety

- Plastové, titanové
- Často vyměnitelné koncovky

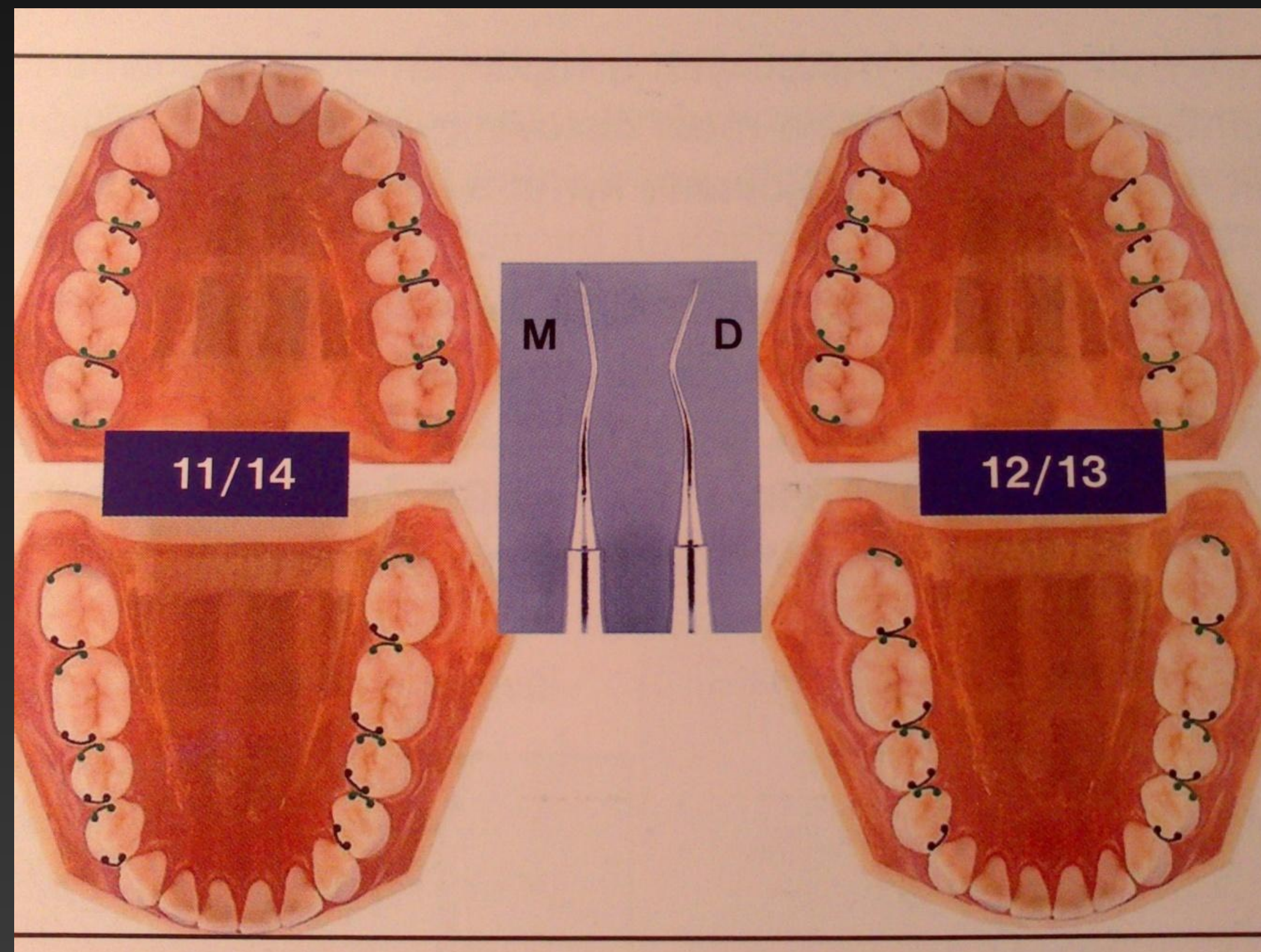
Atraumatické kyrety

- Otevřený úhel pracovní části, účelnější ohnutí, delší první dřík - lepší adaptace v chobotu

Mezio-distální kyrety

- Určené přímo na meziální a distální plochy

Gracey- rigidní sada

- Při chirurgickém odklopení
- Velké nánosy, méně pružný dřík
Nejznámější výrobce je Hu- Friedy

Kyrvety

- Zkrácená řezná hrana o 50%
- Více zaoblený hrot nahoru
- Malé plochy, úzké hluboké choboty
- Furkace, kořeny, velmi ohnuté plochy v distálním úseku